

[Leif Hermann]

Forslag til folketingsbeslutning om politiklagenævn.

(Beslutningsforslag nr. B 49).

Jeg henviser til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af lovforslag nr. L 137:

Forslag til lov om ændring af lov om kontrol med overholdelsen af Det Europæiske Økonomiske Fællesskabs forordninger om monopoler og konkurrencebegrænsninger.

Af industriministeren (Henning Dyremose, fg.).

(Fremsat 14/12 88).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 2-4 opførte sager, nemlig:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 144:

Forslag til lov om administration af Det Europæiske Økonomiske Fællesskabs forordninger om indførelse af europæiske økonomiske firma-grupper.

Af industriministeren (Henning Dyremose, fg.).

(Fremsat 14/12 88).

3) Første behandling af lovforslag nr. L 138:

Forslag til lov om ændring af søloven. (Arrest i skib).

Af industriministeren (Henning Dyremose, fg.).

(Fremsat 14/12 88).

4) Første behandling af lovforslag nr. L 143:

Forslag til lov om ændring af lov om investeringsforeninger.

Af industriministeren (Henning Dyremose, fg.).

(Fremsat 14/12 88).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Bjørn Westh (S):

Jeg er mit partis ordfører til de to første af de nævnte lovforslag.

Vedrørende lovforslag nr. L 137 tænkte ministeren, da han udfærdigede lovforslaget og afsluttede sin fremsættelsestale med at anbefale forslaget til Folketingets velvillige behandling, både langt og klogt. Det er nemlig efter vores mening vigtigt at have en aktiv monopolmyndighed i tider, hvor omkostningerne skal holdes nede, og hvor vi ser store virksomhedssammenslutninger. Virksomhedssammenslutninger er ofte fornuftige og rigtige, men må naturligvis, når der er tale om dominerende markedsandele, være underlagt et tilsyn, så markedsdominansen ikke misbruges.

Lovforslaget her giver bl.a. monopolmyndighederne til opgave at overveje f.eks. luftfartsreglerne og luftfartens måde at virke på; transporten herindenfor er et af de områder, hvor vi netop lige har set en stor koncentration.

Jeg mener, at ministeren tænkte både langt og klogt, da lovforslaget blev udfærdiget. Hvad ministeren siden har sagt om nedlæggelse og indskrænkning af monopoltilsyn m.v., har derimod ikke været klogt og langt tænkt, men derimod både kortsigtet og uklogt.

Men heldigvis har Monopoltilsynet og Monopolrådet prøvet at tænke langt og klogt i forbindelse med EF's indre marked og monopolmyndighedernes fremtidige arbejde.

Socialdemokratiet ønsker ikke unødvendigt bureaukrati, men mener, at vi af hensyn til forbrugerne, af hensyn til virksomhederne og af hensyn til mulighederne for at føre en afbalanceret indkomstpolitik må have nogle velfungerende og tilstrækkeligt bemandede monopolmyndigheder. Det er næsten grotesk, at det skal være EF, der i disse sager skal belære den danske regering om, at det er det fornuftigt at have.

Med hensyn til lovforslag nr. L 144 om europæiske firmagrupper skal jeg blot sige, at så vidt jeg forstår lovforslaget, har det til formål at styrke samarbejdet mellem virksomheder over landegrænser, og det synes vi kan være et både rimeligt og godt formål. Men sådanne grupper må naturligvis ikke medvirke til at spille de enkelte landes skattemyndigheder eller de enkelte medarbejdere i de forskellige lande ud imod hinanden. Vi ønsker derfor, at det, der foregår under firmasammenslutninger, skal være gennemskueligt og undergivet de samme regler som andre virksomheder, f.eks. årsregnskabs-

[Bjørn Westh]

loven, og aflægge regnskaber efter dens principper, og vi ønsker naturligvis også, at medarbejdernes stilling i disse selskaber skal være mindst lige så god, som den er i vore nationale selskaber.

Så skal jeg overlade ordet til vores ordførere for de øvrige lovforslag.

Formanden:

Ja, og det vil jeg også.

Svend Andersen (S):

Jeg læser lovforslag nr. L 138, hvor vi skal tiltræde en gammel arrestkonvention, således, at når vi overfører paragrafferne om arrest i et skib i søloven, så sikrer vi dermed, at dansk retspraksis på dette område kan opretholdes. Såfremt denne opfattelse er korrekt, er vi positivt indstillet over for forslaget.

Jeg har også bemærket, at arrest under visse omstændigheder kun kan finde sted, såfremt kravet er sikret ved søpanteret.

Forslaget giver os altså ingen politiske problemer, og vi er positivt indstillet.

Erling Olsen (S):

Vi kan give tilslutning til lovforslaget om investeringsforeninger. Det er en teknisk forbedring, og det indeholder en forøgelse af mulighederne for at gå op fra 10 til 15 pct. i et enkelt selskab, og det er vi godt tilfredse med.

Rønholt (KF):

Da mit partis ordfører på området, hr. Fleming Hansen, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne give tilslutning til alle fire lovforslag fra Det Konservative Folkeparti, hvilket sikkert ikke kan komme bag på nogen. Alle fire lovforslag har rod i EF-direktiver, som er vedtaget, og som Danmark har tilsluttet sig, hvorfor det er nødvendigt, at vi tilpasser dansk lovgivning på disse områder. Der er således tale om en delvis teknisk tilpasning.

Rahbæk Møller (SF):

Vedrørende lovforslag nr. L 137, monopolløven, er vi da tilfredse med, at Monopoltilsynet, som ministeren nu vil nedlægge, i sidste øjeblik får nogle yderligere bemyndigelser til søs og i luften. Vi kan støtte dette forslag.

Ligeledes kan vi støtte forslaget om arrest i skib, navnlig da vi har beroliget os med, at der er ikke nogen, der skal arresteres i det forslag. Det samme gælder forslaget om investeringsforeningerne, som vi synes er et ganske fornuftigt forslag.

Hvad angår de europæiske firmagrupper, er vi betænkelige ved selve konstruktionen. Det kan vi ikke gøre ret meget ved, den er vedtaget ved forordning, men vi vil i hvert fald underkaste følgelovgivningen en nøjere gennemgang i udvalget for at sikre, at vi så vidt muligt kan bevare danske retsregler.

Niels Anker Kofoed (V):

Lovforslag nr. L 137 om kontrol med afholdelse af De Europæiske Økonomiske Fællesskabers forordninger om monopoler kan Venstre tilslutte sig. Det er en naturlig ting at gøre det ud fra, at det selvfølgelig er den danske regerings opgave at føre kontrol på Kommissionens vegne med de forordninger, man laver. Det interessante her er selvfølgelig, at man nu skal til at lave kontrol på transportområdet, og hvis konkurrencen er i orden i forvejen, bliver kontrollen jo ikke så stor. Så må vi håbe på, at vi ikke senere skal ændre lovgivningen og måske give Monopoltilsynet et andet navn. Jeg har hørt nogle udtalelser om, at det måske skal nedlægges, men uanset det skal man alligevel have et kontrolorgan, hvad det så end kommer til at hedde til den tid. Vi anbefaler forslaget, sådan som det ligger i dag.

Det næste forslag, hvor jeg også har den ære at være ordfører, er om indførelse af de såkaldte europæiske økonomiske firmagrupper. Det interessante i det er, at det ikke er helt i overensstemmelse med den tradition, vi har i Danmark. Her har vi haft andre traditioner med at lave firmagrupper, men jeg synes, det er et godt forslag, fordi det også giver lidt fornemmelse af, at vi nu virkelig er medlem af EF, således at vi kan udnytte de muligheder, der er for at gå på tværs over grænserne.

Jeg synes, hvis man læser artiklerne, altså selve vedtægterne for denne forordning, at der deri ligger megen dansk tradition. En del af de artikler er for så vidt taget ud af vores andelslovgivning, for sådan er andelsvedtægterne lavet i Danmark. Så man kan sige, at det måske er en fransk idé, som oprindeligt er kommet fra den danske indstilling til, hvordan man laver selskaber.

[Niels Anker Koføed]

Jeg synes, at vi også er ved at komme med herhjemme. I dag har vi set i pressen, at man har lavet store firmagrupper, sammenslutninger, dog ikke på tværs af grænserne, men inden for samme område. Der er så en anden på vej, idet Kongskilde og Dronningsborg Maskinfabrikker er ved at slutte sig sammen. Det er altså over en vis grænse. Det næste er, hvis vi får et dansk firma, der tør gå over de andre politiske grænser og slutte sig sammen med et fransk firma f.eks. Jeg synes, det ville være interessant at se, hvor meget mod vi har.

Men jeg kan tilslutte mig industriministerens forslag, og vi kan anbefale en velvilig behandling.

De næste to forslag har vores ærede ordfører, hr. Jens Peter Jensen, ansvaret for.

Jens Peter Jensen (V):

Jeg skal gøre det ganske kort, ikke af mangel på interesse, men fordi jeg synes, at ministeren har forberedt forslagene godt og i fremsættelsen givet gode argumenter. Venstre kan tilslutte sig både forslaget om ændring af søloven og om tilsynet med investeringsforeninger. Skulle der være enkeltheder at drøfte, kan vi under en ret hurtig udvalgsprocedure komme til bunds i dem.

Behnke (FP):

Det er en blandet omgang, vi her skal behandle under samme taletid, og jeg vil derfor til lettelse for forståelsen komme med en kort kommentar til de enkelte lovforslag.

Lovforslag nr. L 137, der omhandler konkurrenceregler for virksomheder i luftfartssektoren og søfartssektoren, er et vigtigt led i opnåelsen af det åbne marked i EF. Nu er det ikke nogen hemmelighed, at Fremskridtspartiet helst så, at luftfartssektoren og søfartssektoren blev helt fri næring både i Danmark og i det øvrige EF. En god ting er der i det mindste ved dette forslag, nemlig at vi endelig kan se frem til en afvikling af SAS-monopolet, og det synes vi i sig selv er godt.

Vi tror som bekendt på de frie markedskræfter, vi tror, at udbud og efterspørgsel er til gavn for forbrugerne i enhver henseende, men det er desværre ikke altid, at man kan få det 100 pct., som man vil, og så må vi jo tage det bedst mulige. Disse fælles EF-regler er et lille, men korrekt skridt i den rigtige retning, og derfor vil

Fremskridtspartiet givetvis stemme ja til lovforslag nr. L 137 ved tredjebehandlingen.

Når jeg er en lille smule skeptisk, er det, fordi vi faktisk under det kommende udvalgsarbejde gerne vil have afklaret én ting, og det er, i hvilket omfang der bliver lagt hindringer for dansk søfarts muligheder for at besejle tredjelande, hvor meget Danmark dér må afgive af den frihed, vi har i øjeblikket. Det er en ting, som er temmelig væsentlig for os, og derfor søger vi det afklaret.

Der gøres i lovforslaget en del ud af at beskrive, hvordan Monopoltilsynet skal varetage disse nye opgaver, og det har vi egentlig lidt svært ved at forstå, eftersom regeringen jo har fremsat en afbureaukratiseringsplan, hvor det på side 28 fremgår, at Monopoltilsynet skal nedlægges, og vi kan egentlig ikke forstå, at man så samtidig i et lovforslag, der er fremsat, efter at afbureaukratiseringsplanen er udsendt, tillægger Monopoltilsynet nye opgaver. Det eneste, man får ud af det, er, at man giver bl.a. SF, det har vi jo set allerede her i dag, ekstra ammunition for at argumentere for, at vi fortsat skal have et Monopoltilsyn. Derfor er det vores opfattelse, at det ville være bedre, hvis der havde stået, at reglerne for henholdsvis søfart og luftfart blev underlagt de pågældende kontrolforanstaltninger, som vi har netop inden for disse områder, frem for at man lægger det ind under Monopoltilsynet. Monopoltilsynet er en virksomhed under afvikling, så vidt vi kan forstå regeringen, og det skal den i øvrigt have tak for.

Lovforslag nr. L 144, der omhandler reglerne for, hvordan firmaer i interessentskabsform kan organisere sig i samarbejde på tværs af landegrænserne, er i glimrende selskab, det er en naturlig ting i takt med indførelsen af EF's indre marked, og når disse virksomhedssamarbejder skal etableres, er det vigtigt, at der er et fælles grundlag.

Men netop når man ser på interessentskabsformen, har Danmark jo i forvejen temmelig frie regler. Der er ikke den store lovgivning på området, og derfor vil vi gerne have det afklaret.

Vi er helt med på, at når disse interessentskaber skal arbejde hen over landegrænserne, skal der være fælles EF-regler, og dem er vi selvfølgelig også tilhængere af, men spørgsmålet er: Hvilken betydning får de nye kontrol- og indberetninger, der ligger i lovforslaget, for de alle-

[Behnke]

rede eksisterende og fremtidige nationale interessentskaber i Danmark? Bliver de omfattet af de samme indberetningspligter, og bliver de omfattet af de samme regler, eller vil de fortsat kunne eksistere under de friere danske regler? Det sidste lægger vi vægt på er tilfældet, så det håber jeg ministeren kan bekræfte.

Lovforslag nr. L 138 om arrest i skibe er et lovforslag, hvor man passende kunne spørge, hvorfor det først er kommet nu. Jeg blev lidt overrasket, da jeg så, at konventionen allerede blev tiltrådt i 1952. Man kan udtrykke et spinkelt håb om, at lignende internationale lempelser af fælles lovgivning ikke skal være 37 år undervejs. Vi er tilhængere af fælles internationale regler, og det gælder selvfølgelig også det pågældende lovforslag, og derfor vil vi stemme for det.

Hvad angår lovforslag nr. L 143 om investeringsforeninger, vil vi gerne ligesom for det øvrige finansieringsmarked have så frie regler som overhovedet muligt, men når det er sagt, så må vi jo erkende, at der er andre partier i Folketinget, som hellere vil have besværlige regler, hellere vil have snævrere rammer, også omkring investeringsforeninger.

Lovforslaget betyder, at kompetencen til at fastsætte de nærmere regler fremover vil være overflyttet fra Danmark til EF, og det er altså egentlig en form for kompetenceafgivelse, og når der er tale om den slags kompetenceafgivelser, foretager vi altid i Fremskridtspartiet den vurdering, hvem det er, der fremover skal bestemme: er det nogle, der er bedre eller dårligere til det end det danske Folketing? Vi må tilstå, at vi har mere tillid til, at vi kan få friere regler i EF om investeringsforeningerne, når man ser på de mange besværlige regler, det danske Folketing igennem årene har besluttet, og derfor må vi sige, at selv om der er tale om kompetenceafgivelse i lovforslag nr. L 143, har vi egentlig tillid til, at de, der fremover skal foretage de nærmere ændringer af loven, er nogle, der vil gøre det med et friere livssyn og et friere erhvervssyn, end Folketinget igennem årene har haft for vane.

Så altså, den samlede vurdering fra Fremskridtspartiet er, at vi er tilhængere af lovforslagene, og vi vil givetvis også stemme for dem ved tredjebehandlingen, men der er til de enkelte lovforslag en række spørgsmål, vi ønsker afklaret, og som vi kan drøfte under udvalgsarbejdet.

Larsen-Ledet (RV):

Alle fire forslag er udtryk for, at vi i Fællesmarkedet kommer hinanden mere ved. Det er en glædelig udvikling. Vi har i Det Radikale Venstre ingen problemer med at støtte forslagene.

Jette Pors (CD):

Allerede ved redegørelsesdebatten om brancheglidning i efteråret 1987, tror jeg det var, tilkendegav CD en positiv holdning over for hele problemstillingen, som industriministeren havde lagt frem, og vi er også meget positive over for de fire lovforslag. Der er allerede peget på nogle problemer, og der kan være nogle detaljer i de enkelte love, men jeg vil gerne i dag tilkendegive, at vi er meget positivt indstillet over for alle fire love.

Industriministeren (Nils Wilhjelms):

Jeg takker for den brede opslutning, der er til disse forslag. Vi går videre i den gode tradition, at Danmark er hurtig og effektiv med implementeringen af de ting, som vi træffer beslutning om på EF-plan, når vi skal have dem overført til national lovgivning.

Det har jo ikke været nogen hed debat, men lad mig sige, at de spørgsmål, der har været om Monopoltilsynet, konkurrencelovgivningen osv., vil vi hurtigt vende tilbage til, idet det er regeringens hensigt meget hurtigt at fremkomme med forslag til ny konkurrencelovgivning. Derfor skal jeg ikke gå ind i det på nuværende tidspunkt, men blot henvise til den redegørelse, jeg har givet til Folketingets Erhvervsudvalg ved det samråd, jeg var til for nogle få dage siden.

Jeg skal til hr. Behnkes spørgsmål om lovgivning i relation til interessentskaber sige, at der er egentlig intet i forslaget, som på nogen måde griber ind i spørgsmålet om national lovgivning om interessentskaber, så i så henseende ligger der ikke nogen form for ændringer med det forslag, som her er fremsat.

Bjørn Westh (S):

Ministeren har ret i, at det ikke har været nogen hed debat i dag. Det bliver det, når vi skal til at diskutere konkurrencelov, hvis regeringen vil forsøge at få de intentioner, som man har givet udtryk for i pressen, igennem Folketinget.

[Bjørn Westh]

Jeg vil gerne illustrere, hvor lidet tænksomt vi synes regeringen opfører sig. Da vi havde det samråd, som ministeren hentyder til, om konkurrencelovgivningen og Monopoltilsynet, fik vi det indtryk, at industriministeren i hvert fald ikke syntes, at avancestoplovgivning var noget værd, og at der var nogen grund til at føre kontrol med den slags. Samme dag sad statsministeren i trepartsdrøftelser med arbejdsmarkedets parter og tilbød dem at lave en avancestoplov. Det virker, som om regeringen ikke har tænkt sig om og i hvert fald ikke talt sammen. I det ene rum her på Christiansborg kan man sige, at det er godt, vi har et Monopoltilsyn, så kan vi lave avancestoplov. I det andet rum giver man udtryk for – og ministeren gjorde det også over for pressen uden for lokalet – at den slags lovgivning var gammeldags og ikke noget, man skulle arbejde med. Det er i hvert fald ikke medvirkende til at skabe et godt klima op til nogle drøftelser på arbejdsmarkedet, hvis regeringen taler med to tunger på så ømfindtligt et område som at holde priserne i ro, når man skal have en fornuftigt afbalanceret indkomstudvikling.

Jeg må sige til ministeren, at når det måske ikke er en hed debat i dag, så er det selvfølgelig, fordi der i dag ligger et lovforslag fra regeringen udfærdiget i december måned om at styrke Monopoltilsynet. Siden har regeringen sagt, at den vil nedlægge Monopoltilsynet. Når vi når dertil, bliver det en hed debat.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 139:

Forslag til lov om ændring af lov om forsikringsvirksomhed.

Af industriministeren (Henning Dyremose, fg.).

(Fremsat 14/12 88).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 6–8 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 140:

Forslag til lov om tilsyn med firmapensionskasser.

Af industriministeren (Henning Dyremose, fg.).

(Fremsat 14/12 88).

7) Første behandling af lovforslag nr. L 141:

Forslag til lov om ændring af lov om banker og sparekasser m.v.

Af industriministeren (Henning Dyremose, fg.).

(Fremsat 14/12 88).

8) Første behandling af lovforslag nr. L 142:

Forslag til lov om ændring af lov om visse kreditinstitutter.

Af industriministeren (Henning Dyremose, fg.).

(Fremsat 14/12 88).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Jette Thomsen (KF):

Hele denne pakke har til formål at bidrage til modernisering af lovgivningen om penge- og kapitalformidlingsinstitutter, og vi har drøftet meget af det tidligere her i Folketinget.

Lovforslagene er på en række punkter gennemfremsat uændrede, og der var en positiv stemning i debatten om dem, så derfor vil jeg nøjes med at kommentere ændringerne fra sidst.

Den vigtigste ændring i forhold til sidst er, at vi udskyder moderniseringen af opgørelse af egenkapitalkravet, indtil de direktivforslag, der forhandles i EF vedrørende solvens- og egenkapitalkrav, er vedtaget.

Derudover er hovedelementerne i lovforslag nr. L 86, 1987-88, 1. samling, skærpede revisionsregler og større beføjelser til finanstillsyn og revisorer, skærpet indberetningspligt og krav om, at både pengeinstitut og revisor har